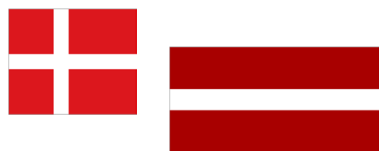

pris: 25 kr.

Foreningen Danmark-Letland

Nr. 1 marts 2019 27. årgang

ISSN 1901-5720

Indhold

Officielt dansk besøg i Letland	3
Ambassadebesøg den 7. januar	11
Velbesøgt vinterhyggemøde	13
Danske frivillige soldater i Letland 1919	15
Estland før og nu	16
Indkaldelse til ordinær Generalforsamling	17
Kurser på Rite Højskole 2019	19
Nyt fra Latvian Institute	21
DES' Dannebrogstrejse 2019	30
Bestyrelsen	32
Foreningen....	33
Nyttige adresser	34
KALENDER for 2019	35

Husk at betale kontingent !
Det betales lettest med netbank og
er her gratis.
Men det kan også betales med giro.
Se nærmere side 32.

Men selvfølgelig ikke hvis du allerede har betalt efter opfordringen i Decembern timeret.
(Er du i tvivl så send gerne en forespørgsel til kassereren)

Forsidebilledet stammer fra barikadedagene i 1991. Se mere side 24 under Latvian Institute.

Billedet her viser tilsyneladende en karikatur af en sov-jetsoldat med paphoved.

Deadline for næste nummer er 1. juni 2019

Officielt dansk besøg i Letland

Kronprinsparret og kulturministeren besøgte Letland i anledning af det lettiske 100-år

H.K.H. Kronprins Frederik og H.K.H. Kronprinsesse Mary besøgte i december Riga i selskab med den danske Kulturminister Mette Bock. Besøget udgjorde kulminationen på den officielle danske fejring af 100-året for Letlands selvstændighed. Dansk Kulturinstitut i Estland, Letland og Litauen har udviklet programmet for det danske bidrag til 100-årsfejringerne og var stolte over at være med til at byde Kronprinsparret og ministeren velkommen til Riga.

Danmark fejrede i 2018 jubilæet for Letlands selvstændighed med et bredt program af kulturelle begivenheder, projekter og initiativer, bl.a. inden for musik, scenekunst og byudvikling. Højdepunktet var Kronprinsparret og Kulturminister Mette Bocks officielle besøg i Riga d. 6.-7. december, hvor de deltog i bl.a. officielle middage, en reception og en koncert med det danske barokorkester *Concerto Copenhagen* samt en konference om kreative industrier, som Kronprinsen åbnede. Dansk Kulturinstitut har udviklet og også været med til at koordinere det danske fejningsprogram i samarbejde med Danmarks ambassade/Udenrigsministeriet samt Kulturministeriet og kunne om torsdagen d. 6.12 byde ministeren, H.K.H. Kronprins Frederik og H.K.H. Kronprinsesse Mary inden for i instituttets lettiske kontor.

Letlands 100-år er en betydningsfuld begivenhed og en vigtig lejlighed til at fremhæve og videreudvikle de kulturelle bånd Danmark og Letland imellem. Danmark deler et stærkt historisk venskab med alle de tre baltiske nationer, som i 2018 (Letland og Litauen) og 2019 (Estland) fejrer deres respektive 100-års jubilæer – alle med et dansk input. Den danske indsats i forbindelse med Baltikums kamp for uafhængighed i 1990-91, hvor også Dansk Kulturinstitut spillede en stor

rolle, huskes stadig tydeligt af balterne i dag, og der eksisterer en synlig interesse for dansk kultur.

Dertil deler Danmark og Estland, Letland og Litauen mange fællestræk: De er alle små men konkurrencedygtige og innovative lande, og der er derfor meget at vinde ved et styrket fremtidigt samarbejde. Vi deler en fælles mentalitet og en række kerneværdier, der udspringer af frihed og uafhængighed, og som understreges af vores stærke tradition for at arbejde sammen.

Motivationen bag det danske fejningsprogram er netop at udbygge og understøtte denne tradition gennem et væld af tankevækkende og inspirerende kulturelle begivenheder og projekter.

*Lars Løkke Rasmussen på
Letlands Nationalbibliotek*

En række vigtige danske personligheder har vist interesse for og været involveret i det danske fejningsbidrag: Det kulturelle program blev præsenteret af Statsminister Lars Løkke Rasmussen, da han d. 16. januar 2018 besøgte Letlands Nationalbibliotek, hvor Dansk Kulturinstituts baltiske afdeling har til huse, og det danske bidrag kulminererende som nævnt under Kronprinsparret og Kulturminister Mette Bocks besøg i december.

Kronprinsparret indledte deres tid i Riga med en blomsterlægningsceremoni ved foden af det lettiske frihedsmonument sammen med den lettiske præsident Raimonds Vējonis og hans hustru Iveta.

Adskillige lettisk-bosiddende danskere var blandt de royale fans, som var fremmødt til begivenheden. H.K.H. Kronprins

Frederik og H.K.H. Kronprinsesse Mary hilste på og snakkede kort med flere af tilskuerne, efter at den formelle del af ceremonien var overstået. Bagefter fortsatte Deres Kongelige Højheder, Mette Bock og præsidentparret til Letlands Nationalbibliotek, hvor Kronprinsen donerede den danske børnebog *Den utrolige historie om den kæmpestore pære*. Bagefter besøgte gruppen Kulturinstitutets kontor, hvor bestyrelsesformand Carsten Haurum bød velkommen, og der blev taget et gruppebillede. Om aftenen afholdtes en reception og succesfuld koncert med det internationalt anerkendte barokensemble Concerto Copenhagen på Lielā gilde ('Det store lav'), og præsidentparret var vært for en officiel middag.

H.K.H. Kronprins Frederik til blomsterlægningsceremoni ved Frihedsmonumentet i Riga

Fredag morgen åbnede H.K.H. Kronprins Frederik 'Creative Industries. Matchmaking', en dansk-lettisk konference om kreative industrier, der blev afholdt i Rigas smukke, gamle

Kronprinseparret i uformel snak med deltagere og værter på den internationale konference om kreativ innovation med arkitekttegningerne til det nye kreative kvarter TabFab som baggrund.

børs. Her blev vinderen af den åbne, internationale arkitekt-konkurrence for Rigas nye kreative kvarter, TabFab, offentliggjort. TabFab er en tidligere danskejet tobaksfabrik, der nu vil blive bygget om til et innovativt kulturhus, og som vil indeholde en inkubator for kreativ industri såvel som kunstneriske værksteder. Kronprinsparret kunne ønske det lettiske arkitektfirma NRJA ('No Rules Just Architecture') tillykke med førstepladsen, der var blevet dem tildelt af en næsten enstemmig international jury. NRJA modtog 18.000 EURO i præmie såvel som en invitation til at deltage i forhandlingsprocessen om TabFabs nye konstruktionsdesign.

Både Kronprinsen, Kronprinsessen, den danske Kulturminister Mette Bock og den lettiske Kulturminister Dace Melbārde deltog i 'Creative Industries. Matchmaking', og H.K.H. Kron-

prins Frederik og Mette Bock holdt begge taler, hvor de understregede vigtigheden af dansk-lettisk samarbejde såvel som af de kreative industrier. Tilhørerne var kreative professionelle og repræsentanter for inkubatorer og højere uddannelsesinstitutioner fra både Danmark og Letland samt for de større, succesfulde danske designfirmaer NordLux, Bang & Olufsen Baltic, Muuto, Vipp og Hoppekids. Ideen var, at konferencen skulle være et forum, hvor de forskellige kreative aktører kunne mødes, netværke og skabe nye samarbejder på tværs af landegrænser og ekspertiser. På den måde styrkes dansk-lettisk entreprenørskab og innovation til fordel for alle parter. Fordi Danmark og Letland begge er små og innovative økonomier med stærke traditioner inden for design og håndværk, er der meget at vinde ved et styrket samarbejde: De danske kreative industrier kan lære af lettiske kompetencer inden for metal- og træbearbejdning og af letternes entreprenante virksomhedskultur. Dog er entreprenørskabet svagere inden for den kreative sektor, så Letland har også meget at lære af Danmark, der udmærker sig som en digital frontløber med stor erfaring for målrettet støtte og gode uddannelsesrammer for kreative personer.

Mette Bock til 'Creative Industries. Matchmaking'

'Creative Industries. Matchmaking' blev arrangeret af Dansk Kulturinstitut, Danmarks Ambassade i Riga og det lettiske Udviklingsagentur og Kulturministerium og var støttet af

Industriens Fond og det lettiske Udviklingsagentur. Fokus var særligt design og digitalisering inden for metal- og træbearbejdningsindustrien, og startups kunne på konferencen få ny inspiration, markedsindsigt, viden om handel og indblik i internationalisering. Begivenheden var samtidig startskuddet til et nyt industrielt og bæredygtigt samarbejde mellem Danmark og Letland, der vil bestå af en lang række aktiviteter, som alle er centreret om, hvordan man etablerer en kreativ virksomhed, og som har til hensigt at skabe øget kulturel og økonomisk værdi på begge sider af Østersøen. Aktiviteterne vil løbe af stablen de næste tre år under navnet 'TabFab Expansion' og vil i Letland blive afholdt i det nye kulturcenter TabFab, så snart det står færdigbygget.

H.K.H. Kronprins Frederik taler med de fremmødte virksomheder til 'Creative Industries. Matchmaking'

H.K.H. Kronprins Frederik talte efter konferencens indledende taler med de fremmødte danske virksomheder, mens H.K.H.

Kronprinsesse Mary forlod arrangementet for at besøge Dardedze, et center for børns rettigheder.

Kulturminister Mette Bock tog sammen med Simon Drewsen Holmberg, leder af Dansk Kulturinstituts kontor i Riga, til Baltic Centre for Media Excellence, der har som sit primær-

Mette Bock på besøg hos Baltic Centre for Media Excellence

formål at bidrage til udviklingen af en uafhængig mediekultur i Baltikum. Her mødtes hun med centerlederen Gunta Sloga, Konstantin Benyumov der er reporter for den russisksprogede, uafhængige online-avis Meduza, Nellija Ločmele som er chefredaktør for den lettiske avis Ir såvel som Sanita Jemberga, redaktør og administrerende direktør for Re:Baltica, som er et center for undersøgende journalistik. Diskussionen var livlig og centrerede sig om forholdene for lokale medier i

Letland. Særligt udfordringerne for undersøgende journalistik og ved kampen mod 'fake news' og ved at videreudvikle og understøtte medielæsefærdigheder i både Letland og Rusland blev debatteret.

Trods snevejr og vind forlod Kronprinsparret og Kulturministeren Riga d. 7. december efter et veloverstået besøg.

Den royale fejring af de baltiske landes 100-år fortsætter dog i 2019, hvor H.M. Dronning Margrethe II planlægger at besøge Estland d. 15. juni – dagen hvor Dannebrog ifølge legenden faldt fra himlen over Tallinn for 800 år siden.

Dansk Kulturinstitut ser frem til at byde Dronningen velkommen til Estland og til et 2019 fyldt med endnu flere spændende og inspirerende kulturelle initiativer til fejring af både Estlands og Dannebrog's jubilæer.

Foto og tekst: Amalie Pi Sørensen, tidligere praktikant ved Dansk Kultinstitut i Estland, Letland og Litauen.

Læs om de aktiviteter som Danmarkssamfundet har gang i for at fejre Dannebrog's 800 års fødselsdag.

http://www.danmarks-samfundet.dk/wp-content/uploads/2018/06/brochure_DK800_V5_PRINT.pdf

Ambassadebesøg den 7. januar

Ambassadør Alda Vanaga

Ambassadør Alda Vanaga havde inviteret Foreningen Danmark-Letland på besøg på ambassaden. Ambassadøren ønskede at fortælle nyt om regeringsdannelsen – her tre måneder efter parlamentsvalget.

20 af vore medlemmer mødte op til oplyste stuer med kaffekopper, hjemmebagte kager og frugt. Efter lidt indledende snak kunne Alda Vanaga fortælle, at hun netop havde modtaget dugfriske nyheder om regeringsdannelsen. Den lettiske præsident Raimonds Vejonis havde den 7. januar for tredje

gang udpeget en kandidat til kommende statsministerpost, som skulle forsøge at danne en ny regering. Denne gang blev det Krišjānis Kariņš, som p.t. også er medlem af Europaparlamentet. Han er fra det lille liberalt konservative parti "Jauna Vienotība" (Ny Enighed). Kariņš havde i den foregående uge forhandlet med de andre partier og var tæt på enighed om en regeringskoalition bestående af 5 midterpartier: "Jauna Vienotība" (Ny Enighed), "Jauna konservatīva partija" (Det nye konservative parti), "Attīstībai/Par!" ("For udvikling/Pro"), "Nacionālā apvienība" (Den Nationale sammenslutning) og "KPV LV" (Hvem tilhører staten?). Uden for forhandlingerne står det pro-russiske parti "Saskaņā Harmonijā" (som fik det højeste stemmetal ved valget) og partiet ZZS (Grønne/Bønder). Det er en afstemning i Saeimaen, der endeligt afgør, om Krišjānis Kariņš lykkes med at danne regering. (Som nævnt i

afsnit fra LI blev det Krišjānis Kariņš der dannede regering.) Derefter blev der uddelt gaver til alle de besøgende. Vi fik et fint håndstøbt lys, som var lavet på et værested for mentalt handicappede unge (lige fra Downs syndrom og over til autisme). Værestedet i Riga drives af en Ngo, og salget af lysene skal bidrage til indsamlingen af penge til at oprette et egentligt bosted for denne gruppe af unge mennesker. Lyset blev overrakt med navns nævnelse til hver især, fordi ambassadøren gerne ville lære os at kende.

Derefter gik vi over til kaffen og den uformelle snak, og vi

havde mulighed for samtale og kunne stille spørgsmål til Alda Vanaga. Det var en hyggelig aften.

*Gæster på
ambassaden*

Velbesøgt vinterhyggemøde

32 havde fundet vej til foreningens vintermøde i Ålholm Kirkes sal. På mødet var der tre personlige oplæg. Det første var af forfatteren Per Nielsen, som handlede om lettisk digtning, det var især forfatteren Aleksanders Caks, han fortalte om. Den næste oplægsholder var Michael Schæfer, som berettede om lettisk musikhistorie og til sidst fortalte Guna Grinberga, om en ung lottes oplevelse af livet i Letland 2019.

Aftenens oplæg blev krydret med lettiske sange, saxofon musik og efterfølgende spørgsmål.

Ganen blev som velkomst forkælet med lettisk champagne og hjemmelavet kransekage og efter foredragene var der kaffe/the med hjemmebagte boller og smør, ost og marmelade. Tak til foredragsholderne, Ålholm kirke og de som stod for den praktiske del af arrangementet.

Niels Bendix Knudsen

*Guna Grinberga
fortæller*

*Per Nielsen fortæller om
forfatteren Aleksanders
Caks*

*Michael Schæfer beret-
tede om lettisk musikhi-
storie*

Danske frivillige soldater i Letland

1919

I forbindelse med Kronprinseparrets besøg i Letland for at være med til at fejre 100 året for selvstændigheden fik Ambassaden i Riga udgivet et lille hæfte om et andet 100 års jubilæum. Man fik trykt nogle kapitler fra Mikkel Kirkebæks kommende bog om den frivillige danske brigade, der i 1919 var med til at kæmpe mod de bolsjevikker, der var trængt langt ind i det nye Letland. Det lille hæfte findes i en engelsksproget udgave og i en lettisksproget udgave.

Begge kan downloades fra nettet, og der er desuden få trykte eksemplarer tilbage, som kan fås ved afhentning på ambassaden i Riga.

på engelsk:

<http://letland.um.dk/da/Nyheder/newsdisplaypage/?newsID=6BC8A51B-9E6A-4EAE-94A6-C225F95D9DD3>

på lettisk:

<http://letland.um.dk/lv-LV/par-mums/zinas/newsdisplaypage/?newsID=5C611368-A774-415B-900E-C9F8344E09F3>

Det er meget spændende læsning, det er en historisk viden, som nok hidtil ikke har været så bredt kendt, men i sammenhæng med, at der nu igen kommer danske soldater udstationeret i Nato-styrkerne i Baltikum, er dette 100års jubilæum også interessant.

*Kirsten
Gjaldbæk*

Estland før og nu

Vi omtalte kort bogen ”Estland før og nu” i sidste nummer af bladet og den er nu ude hos boghandlerne.

Forfatteren Mads Michael Hastrup Nilsson arrangerer i samarbejde med Estlands ambassade en præsentation af sin bog: ”Estland før og nu” i Bogladen ved Søerne, Østerbrogade 54, København Ø

torsdag den 21. marts kl. 16.00.

Foreningens medlemmer inviteres til at deltage i arrangementet.

Bogen er en meget fyldig gennemgang af både historie og udvikling i den nordlige del af Baltikum. I det historiske afsnit er der en del, der også omfatter Letlands historie (især Kurland), og hele udviklingen med de tyske godsejere, der havde herredømmet over den lokale befolkning er jo en fælles skæbne for de to lande.

Gennemgangen af Estlands byer og landskaber er meget grundig og fuld af spændende oplysninger. Hvis man påtænker at besøge Estland i større eller mindre omfang, er denne bog helt oplagt som forberedende læsning, og hvis man ikke selv skal rejse, men blot vil sidde i lænestolen og forestille sig at komme rundt i Estland, ja, så er bogen også midlet til den form for rejse.

Kirsten Gjaldbæk

”Estland før og nu”

Mød op til arrangementet

torsdag den 21. marts kl. 16.00.

i Bogladen ved Søerne,

Østerbrogade 54, København Ø

Brønshøj, den 25.02.2019

Indkaldelse til ordinær Generalforsamling

i Foreningen Danmark-Letland Tirsdag 2. april kl. 19.00

i "Kulturhuset Kilden", Nygårds Plads 31, Brøndbyøster

Offentlige transportmuligheder: bus 9A, bus 13 eller S-tog:
Brøndbyøster St.

DAGSORDEN

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Det reviderede regnskab
4. Forslag fra bestyrelsen: Bestyrelsen foreslår at ændre på vedtægterne. Forslaget er vedlagt på separat ark.
5. Forslag fra medlemmer (skal jfr. vedtægterne være indsendt skriftligt inden 15.februar, ingen modtaget)
6. Fastsættelse af kontingent
7. Valg af medlemmer til bestyrelsen:

På valg er: Niels Bendix Knudsen, Kirsten Gjaldbæk, Anda Dyrhund- Parbst, (alle villige til genvalg) og Signe Struberga
8. Valg af 1 suppleant til bestyrelsen,
Holger Pyndt (villig til genvalg)
9. Valg af revisor, Henning Svane (villig til genvalg),
revisorsuppleant Dora Bentsen (villig til genvalg)
10. Eventuelt

Foreningen Danmark-Letland holder generalforsamling fra kl.19.00 til 20.00.

Husk, at kun medlemmer, der har betalt kontingent for år 2019, har stemmeret ved generalforsamlingen.

Kl. 20.00 er der spisning af smørrebrød (der skal ske skriftlig bestilling forud, stk. a' 30.00 kr). 1 stk drikkevare incl. Desuden serveres der kaffe og lidt sødt.

20.30 til 21.00 En halv times oplæg. Det vides for nuværende ikke, hvem det bliver.

Tilmelding til spisning sendes pr. post eller mail til
Lis Nielsen, Rosenlundsvej 8, 3650 Ølstykke, eller
lis.hazel.nielsen@skolekom.dk
senest den 30. Marts 2019 med nedenstående oplysninger.

På bestyrelsens vegne

Kirsten Gjaldbæk

Jeg tilmelder mig herved til fællesspisningen ved
generalforsamlingen den 2. april 2019, og ønsker

_____stk smørrebrød a' 30 kr, som betales i forbindelse med
spisningen.

Sidste frist for tilmelding er 30. marts

NAVN_____

Kurser på Rite Højskole 2019

Fra den 24. juni til den 28. juni

Kvindekursus med forskellige workshops, lær at strikke en rigtig flot lettisk mønstret vante eller deltag i syning og broderi, lave figurer i cement og andre småting. Alle kan melde sig, både danskere og letter. Vi har enkelt værelser til de danske, der ønsker det. Pris 1500 kr. for mad, undervisning og ophold. Man må selv sørge for fly til Riga, og man kan tage med lokal bus lige til Højskolen eller mod betaling blive hentet i Riga. Henvendelse til Niels Bendix 0045 40312345. Se nærmere på www.ritetautskola.org

Fra den 1. juli til den 5. juli

Sprogkursus i lettisk med dansk talende lærer, Guna Grinberga.

Eneværelse, mad og ophold 1500 kr. Man sørger selv for flybillet til Riga. For mere information henvendelse til Aase Lundbye: 0045 25320470

Fra den 1.juli til den 5. juli

Papirsymposium med lærer Ilze Dilane (ilze.dilane@gmail.com, +371 25608690)

Kurset er støttet af Den internationale forening af papirkunstnere og papir fremstillere IAPMA.

Kurset koster 1500 kr. og man sørger selv for sin transport. Henvendelse Niels Bendix Knudsen 40312345 eller e-mail: nbendix@mail.dk

Fra den 15. juli til den 19. juli

Mosaik kursus med lettisk/engelsktalende lærer.

Alle kan være med og få fine resultater. Eneværelse, mad og ophold 1500 kr. Man sørger selv for flybillet til Riga. Derefter kan man tage en lokal bus lige til skolen, eller mod lidt betaling blive hentet i Riga. Henvendelse Niels Bendix Knudsen 40312345 eller e-mail: nbendix@mail.dk

*Aktiviteter på Rite
Højskole*

Nyt fra Latvian Institute

Letland klarer sig godt inden for miljø

En engelsk organisation NimbleFins hævder at have analyseret de senest tilgængelige miljødata fra Eurostat, Det Europæiske Miljøagentur og fra Verdenssundhedsorganisationen for at afgøre, hvilke EU-lande der er de grønneste - både hvad angår naturmiljø og menneskelig påvirkning.

Rank	Country	Affald	Energi	CO2	Luft	Vand	Skov	Snit
1	Sweden	2	8	2	1	3	2	3.0
2	Latvia	17	1	5	15	4	6	8.0
3	Portugal	22	3	7	4	13	4	8.8
4	Finland	16	13	22	2	2	1	9.3
5	Lithuania	5	6	9	10	12	15	9.5
6	Croatia	17	3	4	25	1	9	9.8
7	Slovenia	2	14	16	23	5	3	10.5
8	Austria	7	7	19	14	10	11	11.3
9	Estonia	11	17	27	3	11	5	12.3
10	Spain	21	12	11	6	20	8	13.0
11	Romania	15	2	3	18	23	19	13.3
12	Bulgaria	10	10	15	27	7	12	13.5
13	Hungary	6	18	6	21	8	23	13.7
14	Slovakia	11	21	12	26	6	10	14.3
15	Italy	11	9	10	20	22	14	14.3
16	U. K.	8	22	13	9	19	22	15.5
17	France	17	20	8	11	16	21	15.5
18	Denmark	22	5	18	7	17	26	15.8
19	Greece	25	11	17	22	14	7	16.0
20	Germany	11	23	23	12	21	20	18.3
21	Belgium	1	26	21	16	24	24	18.7
22	Poland	4	19	20	28	25	17	18.8
23	Ireland	24	25	26	5	9	25	19.0
24	Czech Rep.	4	24	25	19	26	16	19.0
25	Malta	27	15	1	17	28	27	19.2
26	Netherlands	8	27	24	13	15	28	19.2
27	Luxembourg	17	28	28	8	18	18	19.5
28	Cyprus	27	16	14	24	27	13	20.2

Letland er klassificeret som det næstbedste land i EU efter Sverige der ligger på førstepladsen.

Letlands gode placering skyldes hovedsageligt en overflod af naturressourcer (ferskvand og skove) og fordi de kun udleder lidt drivhusgas pr. Indbygger (6 tons). De har også det næstmindste forbrug af energi der ikke kan fornyes (1,4 tons olieækvivalent pr. indbygger). Letlands koncentration af fine partikler i luften er til gengæld en af de højeste og de har en af de ringeste genanvendelsesprocenter i EU (25%).

Hele forskningen kan du læse her:

<http://latvia.eu/news/latvia-2nd-greenest-eu>

Danmark ligger helt nede på 18. pladsen, bl.a. fordi vi udleder meget CO₂, producerer store mængder affald og har meget lidt skov.

Skemaet for hele EU giver mange interessante detaljer.

Letland har fået ny regering ledet af Krišjānis Kariņš

Næsten fire måneder efter parlamentsvalget den 6. oktober 2018 godkendte det lettiske parlament / Saeima den 23. januar endelig en ny regering.

Femparti-koalitionen ledes af den lettisk-amerikanske Krišjānis Kariņš med dobbelt statsborgerskab. Han var indtil for nylig medlem af Europa-Parlamentet (MEP), og hans regering vil bestå af hans eget New Unity Party plus de Nye Konservative, Udviklingen / For alliance, National Alliance plus det meste af KPV LV-partiet. Selvom parterne i nogle tilfælde er meget umage sengekammerater, kan koalitionen i vid udstrækning karakteriseres som en centrum-højre regering. 61 Saeima-deputerede stemte for regeringen og 39 stemte imod.

I sin tale til Saeima forud for afstemningen, sagde Kariņš, at hans første prioritet ville være at afslutte oprydning i Letlands finansielle sektor, da manglende opfyldelse af dette ville være "en trussel mod hele samfundet." Han bemærkede også den russiske aggression i det østlige Ukraine og andre steder som en ekstern trussel og lovede Letland at han ville "fortsætte en

euro-atlantiske kurs” under sit regime.

Som svar herpå sagde Harmony’s Vjačeslavs Dombrovskis, at regeringen ville ”splitte samfundet” og oplyste præ-valgløfter fra alle de involverede parter i koalitionen, der glimrede ved deres fravær i regeringens foreslåede lovgivningsprogram. Dombrovskis påpegede også, at Kariņš selv ikke havde stillet op til valget, og at han repræsenterede det mindste parti i Saeima.

Efter måneder af frugtesløse forhandlinger, hvor to kandidater til premierministerposten uden held forsøgte at få det nødvendige flertal (Jānis Bordāns fra de nye konservative og derefter Aldis Gobzems fra KPV LV), vil Letland nu være i den usædvanlige situation at have en premierminister fra den mindste repræsentation i Saeima. Kariņš’ New Unity Party har kun 8 Saeima mandater. I mellemtiden var det største parti i Saeima, Harmony, aldrig med i koalitions forhandlingerne, da alle andre parter nægtede at anerkende det. Kariņš – (fulde navn Arturs Krišjānis Kariņš) - blev født i Wilmington, Delaware, USA den 13. december 1964, og læste på University of Pennsylvania, hvorfra han graduerede i 1996 med en ph.d. i lingvistik.

I Letland var han en af grundlæggerne af Jaunais Laiks (New Era) i 2002. Det gennemgik senere en lang række forandringer indtil det endte med dagens New Unity Party. Han fungerede som økonomiminister fra december 2004 til april 2006, og i 2009 blev han for første gang medlem af Europa-Parlamentet.

Letland markerer "Barrikade dagen"

I januar 1991 strømmede folk ind i de baltiske landes hovedstæder og rejste barrikader omkring strategiske steder som parlamentet og den nationale radio, for at beskytte dem mod sovjetiske tropper, der ønskede at knuse de baltiske nationers vej mod uafhængighed.

På et tidspunkt havde omkring 700.000 demonstranter samlet sig på gaderne i Riga i en bemærkelsesværdigt opvisning af solidaritet, der var karakteristisk for tidens nye handlingsmønstre

Traditionen tro blev barrikadebrande og stearinlys også i år tændt for at mindes tiden og de mennesker, der døde under begivenhederne.

Blomster blev ligeledes lagt ved Frihedsmonumentet på Bar-

ricade-pladsen, Meža-kirkegården og i det tidligere indenrigsministeriums bygning, hvor de sovjetiske specialstyrkers mest brutale angreb blev gennemført.

Man kan finde ud af mere om barrikaderne på et dedikeret museum i Riga.

For at få en ide om, hvordan gaderne i Riga så ud under begivenhederne, har du her et album med 25 billeder:

<https://eng.lsm.lv/article/society/society/see-25-historic-photos-from-riga-during-the-barricades.a264897/>

Letland har stoppet et russisk tv-selskab.

Letland beskylder det russiske tv-selskab Rossija RTR for at lave propaganda mod Ukraine.

Derfor har de baltiske lande stoppet deres udsendelser i tre måneder.

”De hadefulde udtalelser og tilskyndelse til krig er Kreml propaganda på lettisk jord og vil ikke blive tolereret,” sagde næstformanden for NEPLP Ivars Abolins. Forbuddet tjener til at motivere udenlandske elektroniske medier til at overholde den lettiske lov i fremtiden. Fordi Rossija RTR ikke er registreret i Rusland, men i Sverige, er EU-Kommissionen og den svenske Broadcasting myndighed blevet underrettet om beslutningen.

Kritikere ser dette som en begrænsning af ytringsfriheden og tvivler på forbuddets effektivitet. Fortalerne kalder broadcasting forbuddet en reaktion på propagandaen fra Moskvas statslige tv-station.

”Carousel” skal repræsentere Letland i Eurovision

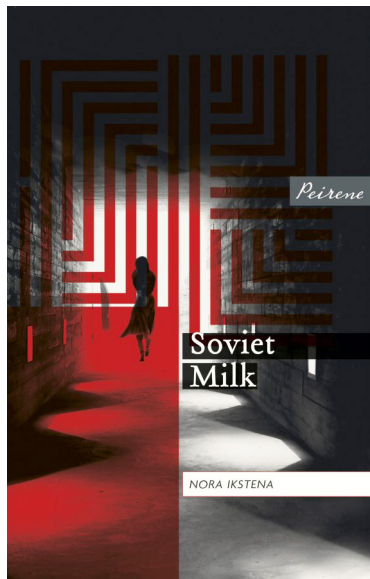
Den endelige afgørelse af Letlands Eurovision kvalifikationskonkurrence, Supernova, nåede sit højdepunkt den 16. februar med gruppen ”Carousel” og deres romantiske sang ”That Night”, der vandt. Lyt til melodien her:

<https://www.facebook.com/watch/?v=800204280341798>

Soviet Milk

Den litterære bestseller, der tog balterne med storm, er for første gang udgivet på engelsk.

Denne roman betragter sovjetstyrets virkninger på et enkelt individ. Den centrale karakter i historien forsøger at følge sit kald som læge. Men så går staten ind. Hun bliver berøvet først sin faglige fremtid, derefter sin identitet og endelig sit

forhold til sin datter. Forvist til en landsby langt fra byen, øges hendes følelse af isolation. Vil hun og hendes datter kunne vende tilbage til Riga, når politiske forandringer begynder at medføre ændringer?

Bogen har fået flere priser
Ved første øjekast skildrer denne roman et uroligt mor-datter forhold i de sovjetregulerede baltiske lande mellem 1969 og 1989. Men lige under overfladen ligger noget langt mere positivt: historien om tre generationer af kvinder og vigtigheden af at en bedstemor giver sit barnebarn hvad hendes datter ikke er i stand til at give - kærlighed og lyst til livet.

Skrevet af Nora Ikstena.

Oversat til engelsk af Margita Gailitis.

192pp, paperback, £ 12

ISBN 978-1-908670-42-7

eISBN 978-1-908670-43-4

Endnu en Grammy til Nelsons

Orkesterdirigent Andris Nelsons tilføjede endnu en grammy til sin allerede omfattende samling af Grammy Awards. 10. februar fik han den for sin optagelse af Shostakovich Symphonies 4 og 11 med Boston Symphony Orchestra. Mere om Nelsons: <https://andrisnelsons.com/>

Letland arbejder hårdt på at fjerne kriminelle kunder fra bankerne.

Letlands og EU's andel af bank indskud er steget til 91%, idet bankerne fortsætter med at orientere deres forretningsmodeller væk fra tidligere østkunder.

- Regeringen bekræfter at de ønsker at styre risici og har som 1. prioritet at forhindre økonomisk kriminalitet i deres udviklingsplan for finanssektoren.
- FIU deltager i Egmont Gruppens arbejdsgruppemøder for at forbedre international koordinering mod økonomisk kriminalitet
- Europa-Kommissionen forventer, at Letland vokser hurtigst af alle de baltiske lande i 2019 og 2020

- Indlån fra Letland og EU udgør nu 91% af alle indlån
- Andelen af udenlandske indskud er faldet fra 35% til 9%, mens indenlandske indlån fortsætter med at vokse og nåede 13 mia. euro ved udgangen af 2018
- Euro har stabiliseret sin position som den valuta i det lettiske finansielle system. Udenlandske kunders betalinger i USD er faldet med mere end 20 gange siden 2014.

Kariņš fortæller EU ledere at Letland vil opretholde sin EU-Atlant kurs

Den lettiske premierminister Krišjānis Kariņš var i Bruxelles, hvor han havde møder med Det Europæiske Råds præsident, Donald Tusk, EU-Kommissionens formand Jean-Claude Juncker og EU's chef Brexit-forhandler Michel Barnier, hvor han bekræftede, at Letland vil opretholde sin Euro-Atlantehavs kurs.

Statslederne sagde, at Kariņš i disse indledende møder underrettede EU-tjenestemændene om den nye lettiske regerings prioriteter og drøftede aktuelle spørgsmål på EU's dagsorden, herunder Brexit og EU's næste flerårige budget.

Under sine møder med EU-embedsmændene sagde Kariņš, at den nye lettiske regering vil opretholde Letlands euro-atlantiske kurs og støtte et stærkt og forenet EU baseret på ligebehandling.

Under et møde med Tusk diskuterer de to parter EU's strategiske dagsorden mellem 2019 og 2024 og understregede nødvendigheden af at styrke EU's fælles marked. Kariņš understregede også EU's vigtige rolle i sikkerhed og forsvar. Samtidig diskutererede begge parter EU's forbindelser med Rusland og den transatlantiske dagsorden.

Under et møde med Juncker drøftede statsministeren spørgsmål vedrørende EU's flerårige budget. Kariņš sagde, at Letland fortsat vil forsvare sine interesser med hensyn til samhørigheds finansiering og den fælles landbrugspolitik. "En balance skal findes i det næste budget mellem såkaldte nye prioriteter og traditionelle," sagde Kariņš.

I mellemtiden diskutererede de to parter under et møde med Barnier de mulige Brexit scenarier og eventuel udvikling af følgevirkninger. "Vi håber virkelig, at der vil blive forhandlet en exit aftale med Storbritannien, men vi forbereder os for hvert scenario," siger Karins.

Den lettiske premierminister udtrykte sin støtte til Barnier og understregede betydningen af EU-enhed i forhandlingerne med Storbritannien. Karins udtrykte også håb om, at EU vil opretholde tætte forbindelser med Storbritannien efter Brexit.

Af banen Estland, Letland kommer efter dig

af Paul Finch (englænder der skaber forbindelse mellem virksomheder og opfindere)

Nedenstående indlæg fra LI viser hvordan Letland kraftigt ønsker at skabe relationer til etablerede virksomheder og innovationsinstitutioner i andre lande, i lighed med det der er beskrevet tidligere i bladet vedrørende TABFAB.

Det ser ud til at Letland kæmper bravt for at blive det næste knudepunkt for nyskabende virksomheder i Baltikum. De har alt hvad de behøver for at gøre det.

I de sidste 12 måneder har Rayan Jawad og jeg rejst frem og

tilbage til Letland for at arbejde sammen med det nationale lettiske investerings- og udviklingsagentur (LIAA) for at hjælpe dem med at strømlinje opstartsøkonomien i regionen. Og de sidder på en guldminde.

Vi er netop vendt tilbage efter at have hjulpet LIAAs Deep-Tech-forskere med processen at markedsføre deres teknologier kommercielt også i traditionelle virksomheder. At bringe denne holdning til torvs sker allerede på deres årlige Deep-Tech Atelier konference i april, som allerede tiltrækker internationale investeringer og start-up samfund.

Letland gør det lettere for udenlandske start-ups at komme ind i landet; tilgængelige opstartsvisum, bred anvendelse af kommerciel engelsk, en passende højtuddannet arbejdsstyrke, super hurtig wifi og mulighed for let adgang til industrien. Letlands tætte erhvervsliv er det perfekte miljø til sandkasse-teknologi, til samarbejde med en meget åben national industri og teknologi.

I kampen om tilgangen til erhvervslivet er den lokale iværksætter Didzis Dejus (SquadRobotics, Baltic 3D Printing og Startupbootcamp London), en perfekt hjælper til at skabe forbindelse mellem de vigtigste spillere med global opstart og de rigtige mennesker. Iværksætternes evne som Didzis - manden kender bogstaveligt talt alle i Letland – til at skabe forbindelse til regering og industri er meget værdifuldt for iværksættere. Et møde der traditionelt tager fire personer og tre måneder at komme i stand i London tager et telefonopkald og et par timer Riga.

Ovennævnte fordele, sammen med adgang til europæisk finansiering, specialiserede og yderst attraktive skattelettelser og fordele for nystartede virksomheder, etablerede relationer med Smart City-mestere som Busan (Korea) og billige fly til europæiske hub'er betyder, at det er meget lettere at starte end nogensinde før. Letlands kommercialiseringsfond investerer i tekniske og videnskabelige nystartede virksomheder. Det føles som om de snart vil overhale deres estiske naboer som det næste baltiske innovationsknudepunkt, og med rette.

Godt klaret!

DES' Dannebrogstrejse 2019

– 800 år efter Valdemar!

Der er lagt an til det helt store program, når H. M. Dronningen, ambassaden og estiske partnere fra præsidenten og nedefter fejrer Dannebrog 800 årsdag i Tallinn, 15. juni 2019 med koncerter og andre events. Der skal vi i Dansk-Estisk Selskab selvfølgelig indtage vores retmæssige plads. Derfor har vi sammen med vores medlem Ole Rasmussen fra den estiske rejseoperatør Pan Baltica lavet et program, der ud over danskerbyen Tallinns glæder og fornøjelser også byder på et skræddersyet ophold ude i det ”rigtige” Estland, i dette tilfælde det vestlige centreret om den idylliske kystby Haapsalu og det estiske sommerparadis Saaremaa.

Tanken med rejsen er, at vi dels mindes vores fælles historie fra Valdemar Sejrs og Dannebrog over hertug Magnus på Saaremaa, fynske røde køer til dagens forsvarssamarbejde samtidig med, at vi oplever dagens dynamiske Estland.

Gruppestørrelse: 15 personer (men gerne mange flere)

Rejsens varighed: 5 nætter

Inkluderet:

Fly CPH-TLL 14.06. / TLL-CPH (så vidt muligt)

5 hotelovernatninger og fuld pension

Transport med lokal minibuss

Cirkapris: 8.000 kr. plus det løse. OBS! Dette er en cirkapris, som vil blive præciseret senere. OBS! Enkeltværelsestillæg!

Guider: Peter og/eller Tiina Kyhn. Peter er estisktalende dansk historiker, forfatter, oversætter og mangeårig rejseleder, Tiina er hans estiske og dansktalende hustru.

14.06.2019 Fredag (dag 1)

10:40 Ank med fly til Tallinn (afg. 08:10 / ank 10:40)

Program i Tallinn og nære omegn

F.eks. Maardu herregård, Laidoner-museet i Viimsi, evt. familien Johansens papirfabrik i Joaveski, J. C. Johansens grav på Rahumäe, det olympiske sejlsportscenter fra OL 1980, klosteret i Piritä, parken i Kadriorg, præsidentens kancelli, kunstmuseet KuMu, sangfestivalpladsen og Danske Bank

Overnatning i Tallinn

Lørdag (dag 2), Morgenmad på hotel, Udtjekning.

Fuldt dagsprogram i Tallinns gamle bydel med guide.

Samling på Vabaduse väljak (Frihedspladsen) kl. 12, officiel ceremoni med musik og flag. Koncert sammen med HM Dronningen ca. kl. 17.00-18.30. Middag i Tallinn. Sen transfer til Haapsalu (100 km / 1:30 hrs) overnatning

Søndag (dag 3), Morgenmad på hotel.

Fuldt dagsprogram i Haapsalu og omegn. Delvis med guide.

Overnatning i Haapsalu

Mandag (dag 4), Morgenmad på hotel, udtjekning.

Stop i Lihula, en klassisk estisk flække med en borg som Valdemar Sejr, hertug Magnus og Fr. II kæmpede om. Overfart til Muhu. Frokost i Koguva, historisk landsby, fødested for den estiske forfatter Juhan Smuul. Borgen Maasilinn.

Besøg hjemme hos Silvi Teesalu i Haapsu ved Orissaare. I øvrigt fuldt dagsprogram mellem Kuivastu og Kuressaare med guide. Overnatning i Kuressaare

Tirsdag (dag 5), Morgenmad på hotel.

Fuldt dagsprogram i Kuressaare: kirkegården, Roomassaare, Loode tammik med orkideer og lig, besøg på biskop/hertug/kong Magnus' borg, byvandring i det gamle Kuressaare med guide. Eftermiddag/aften: udflugt mod Sörve, middag med den danske IT-entreprenør Kristian von Wowern i Anseküla. Overnatning i Kuressaare.

Onsdag (dag 6), Morgenmad på hotel, udtjekning

Heldagstransfer Kuressaare-Tallinn med oplevelser undervejs
Meteorkrateret i Kaali på Saaremaa, Risti-Piirsalu og ad den gamle Haapsalu-landevej, med stop ved Padise klosterruin, Ämari NATO-flybase og Paldiski. Møde med Piia Kärssin, en "helt almindelig ester", der dog taler dansk. Med guide.

18:15 Indtjekning i Tallinn lufthavn

19:55 Afg. fra Tallinn med fly mod Kbh (ank 20:30)

Tilmelding til:

Dansk-Estisk Selskab, Holsteinborg, 4243 Rude.

E-mail: holstein@holsteinborg.dk og tlf. 55 45 90 05

Bestyrelsen

	Kirsten Gjaldbæk Kongstedvej 12 2700 Brønshøj Formand	3871 1825 kirsten.gjaldbaek@gmail.dk
	Niels Bendix Knudsen Lille Havelsevej 86 3310 Ølsted Næstformand	mobil 40312345 nbendix@mail.dk
	Aase Lundbye Gustav Esmanns Allé 6 2860 Søborg Kasserer	mobil 2532 0470 aaselundbye@gmail.com
	Lis Nielsen Rosenlundsvej 8 3650 Ølstykke Redaktør	mobil 23444179 lis.hazel.nielsen@skolekom.dk
	Anita Vizina Nielsen Lyngborghave 32 2.TV 3460 Birkerød Næstformand	dk. tlf. 4031 4959 jvizinanielsen@newmail.dk lettisk tlf. 371 29326966 anitaviz@inbox.lv
	Anda Dyrland-Parbst Horserød byvej 3 3000 Helsingør Webmaster	tlf. 2016 0963 anda.parbst@gmail.com
	Peter Fjerring Frederik VI's Allé 6, 1th 2000 Frederiksberg Bestyrelsesmedlem	mobil 2025 1783 peterfjerring@hotmail.com
	Holger Pyndt Degnemose Alle 6 2860 Søborg Suppleant	holger.pyndt@gmail.com
	Signe Struberga Pinievej 34 2880 Bagsværd Suppleant	signe.struberga@gmail.com

Foreningen....

Foreningen Danmark-Letlands medlemsblad udsendes til alle medlemmer.

Indlæg og udklip er meget velkomne og sendes til redaktør Lis Nielsen (lis.hazel.nielsen@skolekom.dk). Vi kan ikke love at bringe alle indlæg, ligesom vi forbeholder os ret til at redigere i det indsendte. Vi ser gerne at artikler på engelsk eller lettisk er oversat når vi modtager dem.

Foreningen Danmark-Letland er stiftet i august 1992 i København af en kreds af private personer med interesse for Letland.

Formålet med foreningen er:

På alle måder at styrke og udvikle venskab mellem det lettiske og danske folk, samt oplyse om Letland.

Som medlem af foreningen kan optages enkeltpersoner, husstande, foreninger, virksomheder, kommuner, menigheder, organisationer mv. med interesse for dansk-lettiske relationer.

Foreningen er landsdækkende. De fleste arrangementer finder sted i Københavnsområdet, men der opfordres til lokalt arbejde også andre steder i landet. Hos Fremad Rejser, Vesterbrogade 37, 1620 København V tlf.: 33 22 04 04, får medlemmer af Foreningen Danmark-Letland rabat på rejser til Letland. Indmeldelse i Foreningen Danmark-Letland sker ved henvendelse/indbetaling til kasserer Aase Lundbye.

Foreningens girokonto er: 07 736 54.

Bankoverførsel via netbank sker til:

Danske Bank, reg. 1551, konto 000 0773 654

Årskontingent:

Enkeltpersoner	250 kr.
Husstande	350 kr.
Unge under 26 og pensionister	175 kr.
Organisationer m.m.	550 kr.

Nyttige adresser

Letlands Ambassade i Danmark,

Rosbæksvej 17, 2100 København Ø

Tlf. 3927 6000

embassy.denmark@mfa.gov.lv

www.am.gov.lv/copenhagen

Ambassadør: Alda Vanaga

Ambassadørens sekretær Inese Buike

Rådgiver/diaspora Liga Usilenoka

House Manager: Valdis Bormanis

Den Danske Ambassade i Letland,

Pils iela 11, Lv-1863 Riga, Latvia

Tlf. +371 6722 6210

rixamb@um.dk, www.ambriga.um.dk/da

Ambassadør: Hans Brask

hanbra@um.dk

Konsul/Attaché:

+371 6722 6210 ext. 16 /mob. +371 2612 1002

Det Danske Kulturinstitut i Riga,

Mūkusalas iela 3, Riga, LV-1423, Letland

Tlf.+371 728 99 94

Tlf.+371 728 82 21

[mailto: dki@dki.lv](mailto:dki@dki.lv)

Leder: Simon Drewsen Holmberg.

Det Danske Kulturinstitut i København

Vartov, Farvergade 27 L, 2. sal, 1463 Kbh K

Leder Michael Mørch.

Foreningens hjemmeside: www.danmark-letland.dk

Webmaster: Anda Dyrlund-Parbst

Kode til at se seneste numre af bladet: vairalat

KALENDER for 2019

21. marts kl. 16.00. Bogladen ved Søerne,
Østerbrogade 54, København Ø
2. april kl. 19. Generalforsamling i Foreningen
Danmark-Letland
Kilden i Brøndbyøster
Nygårdsplads 31
Off. transport bus 9A, bus 13
og S-tog: Brøndbyøster St.
14. juni kl. 11. Mindehøjtidlighed ved Monumentet
på Vestre Kirkegård.
Vestre Kirkegårds Allé 15, Kbh.
15. juni kl 19. Valdemars dag, **800 års jubilæum**
Danmarks-Samfundets højtid i
Holmens kirke i Kbh. K
Efterfølgende faneoptog kl. 20.30
- 27 marts 12:30- 16:00 Foreningen NORDEN afholder gra-
tis Transportseminarium – Om
transport over Øresund,
Ved Stranden 18, 1061 Kbh. K
Tilmelding og oplysning på
Nordenkbh@outlook.dk
senest d.20 /3

Nu du er nået til
næstsidste side
håber jeg du har
haft tid til at beta-
le kontingent i
mellemtiden.

Tak

(Ellers se detaljer side 32)

Besøg hos Det danske Kulturinstitut i Riga. Foto fra Amalie Pi Sørensen, tidligere praktikant ved Dansk Kulturinstitut i Estland, Letland og Litauen.